

Warszawa, 29-10-2025 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

XII.7042.6.2025.WK

Pan

Marcin Kierwiński

Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji

via e-PUAP

Szanowny Panie Ministrze,

w wyniku analizy wpływających do Biura RPO spraw ujawnił się problem braku normy prawnej w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. – Dz.U. z 2025 r., poz. 636 ze zm.), umożliwiającej funkcjonariuszowi realizację prawa do domagania się odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie uposażenia.

Zauważenia wymaga, że inne pragmatyki służbowe zawierają regulacje umożliwiające dochodzenie odsetek ustawowych za opóźnienie w wypłacie uposażeń. Przykładowo w stosunku: do żołnierzy - przepis art. 434 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie

Ojczyzny (tj. - Dz.U. z 2025 r., poz. 1080); funkcjonariuszy Służby Więziennej - przepis art. 227 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (tj. - Dz.U. z 2024 r., poz. 1869 ze zm.); funkcjonariuszy Straży Granicznej - przepis art. 111 ust. 4 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (tj. - Dz.U. z 2025 r., poz. 914 ze zm.) oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej - przepis art. 252 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (tj. - Dz.U. z 2025 r., poz. 1131 ze zm.).

Zainteresowani wnoszą o wprowadzenie w ustawie o Policji przepisu, który w przypadku zwłoki w wypłacie uposażenia, innych świadczeń oraz należności pieniężnych, ułatwi funkcjonariuszowi przyznanie świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia, w którym uposażenie, inne świadczenie lub należność pieniężna stały się wymagalne.

Materia ta jest co do zasady uregulowana w art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tj. - Dz.U. z 2025 r., poz. 1071), który stanowi, że *jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi*.

Dochodzenie odsetek za zwłokę w wypłacie uposażenia policjanta był przedmiotem orzekania przez Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 4 czerwca 2013 r. (sygn. akt II PK 294/12) wskazał m.in., że analiza przedstawionych, różnorodnych uregulowań stosunków służbowych i zapadłego na ich tle orzecznictwa sądowego – sądów powszechnych i administracyjnych – prowadzi do wniosku, iż droga administracyjna w przedmiocie dochodzenia odsetek przysługuje tam, gdzie przepis określonej pragmatyki służbowej przewiduje prawo do odsetek, a jednocześnie nie zawarował dla ich dochodzenia drogi przed sądem powszechnym. Rozbieżną pozornie praktykę orzekania w sprawach odsetek funkcjonariuszy tłumaczy treść art. 7 Konstytucji RP. Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jeśli zatem

istnieje regulacja określonej pragmatyki, która przewiduje prawo do odsetek, w sprawie właściwa pozostaje droga administracyjna, o tyle, o ile ustawa nie zastrzegła drogi przed sądem powszechnym. Ten ostatni sąd (sąd powszechny) będzie natomiast rozpatrywał roszczenia o odsetki w tych wszystkich sprawach, w których pragmatyka wprost nie przewiduje uprawnienia do odsetek, co uniemożliwia organowi przyznanie takiego świadczenia. Mając na uwadze, że ustawa o Policji nie przewiduje prawa funkcjonariusza do odsetek, a niewypłacenie w terminie uposażenia funkcjonariuszowi Policji stanowi opóźnienie się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, uzasadniające na podstawie art. 481 § 1 k.c. żądanie odsetek przed sądem powszechnym, w sprawie właściwy pozostaje ten sąd. Stanowisko to zasługuje na aprobatę. Stąd też *de lege lata* funkcjonariusz Policji ma prawo do dochodzenia przed sądem powszechnym odsetek z tytułu nieterminowego otrzymania uposażenia.

Z powyższego wynika, że funkcjonariusze Policji mogą dochodzić swoich praw przed sądami powszechnymi opierając roszczenie na przepisach Kodeksu cywilnego. Sytuacja ta wymusza jednak na funkcjonariuszach konieczność występowania z odpowiednimi pozwami do sądów powszechnych także w oczywistej sytuacji. Naraża to Skarb Państwa na dodatkowe i niepotrzebne koszty związane z koniecznością inicjowania zbędnego postępowania sądowego, zaś samych policjantów na długotrwałe procesy sądowe.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz. U. z 2024 r., poz. 1264 z późn. zm.), uprzejmie proszę Pana Ministra o zbadanie i ustosunkowanie się do przedstawionego zagadnienia, a także o rozważenie możliwości nowelizacji ustawy o Policji i wprowadzenie do pragmatyki służbowej policjantów regulacji umożliwiających wypłatę odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie uposażenia. Odpowiadający temu prawu obowiązek po stronie organu winien aktualizować się w przypadku, gdy dojdzie

do opóźnienia w wypłacie uposażenia wraz z dodatkami o charakterze stałym, a także pozostałych wymagalnych świadczeń należnych funkcjonariuszom.

Z wyrazami szacunku,

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/